

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

داکتر میر عبدالرحیم عزیز
۰۴ نومبر ۲۰۱۶

پیروزی ستراتیژیک ایران در لبنان

استقرار نظام آخندی در ایران، جهان عرب را در تنگای سیاسی بزرگی قرار داده است. رقابت بین ایران و جهان عرب نه تنها در ساحه مذهبی در حال گسترش است، بلکه در صحنه سیاسی هم کاملاً مشهود به نظر می رسد. در واقعیت، نبرد سیاسی و مذهبی جهان سنی مذهب عرب و نظام شیعه مذهب ایران لازم و ملزوم یک دیگر اند و یک دیگر را تکمیل می نمایند. جنگ یمن هم سیاسی و هم مذهبی است. یمن در یک جنگ قائم مقامی عربستان و ایران گیر افتاده است. عربستان از سنی مذهب یمن و ایران از گروه شیعه مذهب این کشور حمایت می کند. باخت یکی، موفقیت دیگریست که در تیوری های روابط بین المللی آن را بازی حاصل جمع صفر می دانند. بدین مفهوم که اگر یک کشور موفقیتی و امتیازی در صحنه سیاست جهانی و یا منطقه ئی به دست آورد، کشور رقیب همان امتیاز را از دست می دهد و بازی را می بازد. بازی بین جهان عرب و ایران در همین راستا قرار دارد. به قدرت رسیدن جنرال میشل عون به حیث رئیس جمهور لبنان که از حمایت حزب الله لبنان وابسته به ایران برخوردار است، در حقیقت یک موفقیت ستراتیژیک برای ایران و یک شکست ستراتیژیک برای عربستان تلقی می شود. حزب الله متحد سیاسی و مذهبی ایران در لبنان و سوریه است که درست مقابل منافع عربستان سعودی و کشور های حوزه خلیج فارس قرار دارد. لبنان بیش از دو سال رئیس جمهور نداشت که سرانجام بعد از چانه زدن ها و بالا و پائین دوییدن ها، میشل عون عیسوی را چند روز قبل در رأس هرم سیاسی لبنان تعیین نمودند و رئیس جمهورش ساختند. لبنان از بدو پیدایش در کشمکش های فرقه ئی به سر برده و خسارات غیر قابل تصوری را متحمل شده است. تجاوزات پی در پی اسرائیل و نابودی ساختار های زیربنائی این کشور در جنگ های داخلی دهه هفتاد و هشتاد، لبنان را در پرتگاه سقوط قرار داده بود، اما مردم با شهادت لبنان توانستند که با وجود صد ها مانع، کشور خود را از فروپاشی قطعی نجات دهند. نظر به قانون اساسی لبنان، رئیس جمهور عیسوی، صدراعظم سنی و رئیس پارلمان باید شیعه باشد. حیات سیاسی و انتلاقات در لبنان بسیار شکننده است و هر لحظه امکان سقوط یک حکومت و برخورد های نظامی متصور است. به قدرت رسیدن عون به حیث رئیس جمهور که از حمایت حزب الله لبنان برخوردار است، همه را نه تنها در لبنان بلکه در منطقه حیرت زده ساخت و آگاهان سیاسی این کشور را به این عقیده رسانید که این یک پیروزی سیاسی و منطقه ئی برای ایران در رویارویی با عربستان شمرده می شود. برای مدت ها، افراد وابسته و متمایل به غرب تحت رهبری سعد حریری صدراعظم سنی مذهب لبنان که از اکثریت در پارلمان هم برخوردار بودند، بار ها مخالفت خود را با به قدرت رسیدن

عون به حیث رئیس جمهور لبنان ابراز داشتند. لکن حمایت حزب الله از عون صحنه سیاسی لبنان را تغییر داد و حریری دست به عقب نشینی زد. در آخرین رأی گیری، اعضای حزب الله پارلمان را تحریم کردند و حریری به جزء تسلیمی راه دیگری در پیش نداشت.

درین نوع جنگ فرسایشی که برای کشوری مانند لبنان یک امر طبیعی معلوم می شود، وابستگان غرب مانند گذشته می توانستند که از به قدرت رسیدن عون جلوگیری نمایند و مانع قدرت نمائی حزب الله گردند، اما در این مرحله از حیات سیاسی لبنان، حمایت غرب و کمک مالی عربستان سعودی را از دست دادند که همه به نفع حزب الله و یارانش تمام شد که از پشتیبانی سیاسی و مذهبی ایران برخوردارند. حریری و گروه ائتلافی وی سال ها از پول عربستان سعودی مستفید گردیدند، اما روی بعضی دلایل سیاسی و مصروفیت این کشور در یمن اکنون از پول عربستان و حمایت غرب محروم شده و تنها مانده اند. با مشاهده این وضع، حزب الله و سایر گروه های همکار ماهرانه از ضعف سیاسی حریری بهره برداری نموده و توانستند که شخص مورد نظر خود را در رأس هرم سیاسی لبنان نصب نمایند. حمایت غیر قابل انکار ایران از حزب الله، پیروزی این گروه را در لبنان تضمین نمود و موقف ستراتیژیک ایران را در لبنان و منطقه تزئید بخشید. جریان انتخابات در امریکا، ماه های اخیر اداره اوباما، مصروفیت تحمیلی عربستان سعودی در یمن، جناح حریری را در تنگنا قرار داد که راهی بدون مصالحه با حزب الله نداشت. شخص عون مورد نفرت غرب است. در جریان تجاوز اول امریکا به عراق، طالع خود را با صدام حسین جنگ انداخت که باخت و بعداً به فرانسه رفت و سال ها در آن جا زندگی نمود.

حریری شاید بتواند دوباره به حیث صدراعظم تعیین شود و وزرات خانه های مهمی را برای گروه ائتلافی خود به دست آورد، لکن مانند گذشته دست آزاد در تصمیم گیری نخواهد داشت و اجباراً به تقاضای های حزب الله و متحدین سر خم خواهد کرد. هر موفقیت برای حزب الله در لبنان یک موفقیت برای ایران است که نه تنها جهان عرب، بلکه اسرائیل هم از آن هراس دارد. حریری و همراهان توانائی هیچ گونه مقاومت را در رویارویی با نفوذ ایران ندارند. کشور قوی دیگری که جانشین عربستان سعودی در لبنان شود، تا کنون روی صحنه نیامده است. تا قبل از بحران سوریه، این کشور بر حیات سیاسی لبنان حاکم بود. خلای نبود سوریه در تیتر لبنان هنوز پر نشده، ولی ایران در صدد است که آهسته آهسته جای خالی سوریه را در لبنان بگیرد و عربستان سعودی و کشور های خلیج فارس را به یک واقعیت جدید سیاسی در منطقه مواجه سازد. حریری یا از صحنه دور خواهد شد یا این که به حزب الله و ایران سر آشتی را خواهد گرفت که در صورت چنین یک حالتی لبنان مانند گذشته نخواهد بود.

امریکا و سایر کشور های غربی در جریان محاسبه و ارزیابی سیاسی اند که چطور با یک کشوری که در اسارت یک سازمان تروریستی است، معامله نمایند. حزب الله در لیست سیاه سازمان های تروریستی غرب قرار دارد که قابل هیچ گونه معامله سیاسی و دیپلماتیک نیست. غرب به این عقیده است که میشل عون عیسوی شاید یک رهبر واقع بین باشد که با در نظر داشت منافع فرقه ئی اش تغییر جهت می دهد و چانه می زند. عون ادعا دارد که رهبر بلا منازع مسیحان لبنان است و روی این دلیل منافع واحدی با حزب الله لبنان ندارد، بلکه بر مبنای منافع جمعی لبنان عمل می نماید. عون می داند حزب الله و ایران منتظر فرصت اند که به یک نحوی او را تخریب نمایند، اما با آنهم این فرصت را دارد که هشیارانه وارد عمل شود و استقلال نسبی خود را حفظ نماید. در غیر آن تهدیدات خطیری متوجه او خواهد بود: یعنی یا را از گلیم دراز نکن و حد خود را بشناس. عون خطرات را در افق می بیند و باید این تعقل و زرنگی را داشته باشد که خود را به سوی تباهی نلغزاند.

حوادث سیاسی در سوریه، پالیسی سازان امریکا را در حالت سرگیچی قرار داده است. مداخلات مستقیم ایران و روسیه به نفع بشار اسد بازی های سیاسی را در منطقه تغییر داده است. هنوز آشکار نشده که امریکا در قبال به قدرت رسیدن عون و حمایت حزب الله از وی چه عکس العملی از خود نشان خواهد داد؟ آیا کمک مالی و نظامی امریکا به اردوی کوچک لبنان بعد از رویکار آمدن اداره جدید در واشنگتن ادامه خواهد یافت، یا این که امریکا تیاتر لبنان را ترک خواهد کرد؟ ترک تیاتر لبنان از جانب امریکا، برای ایران دست آزاد خواهد داد و از لبنان یک کشور تابع تهران خواهد ساخت. هراس از این است لبنان در جنگ های قائم مقامی عرب و ایران داخل گردد و مانند دهه هفتاد و هشتاد به سوی انهدام و تباهی بشتابد.

ایران به یک موفقیت دیگر ستراتیژیک در شرق میانه دست یافته است. ما منتظریم تا مشاهده کنیم که آیا این پیروزی ایران تداوم خواهد یافت، یا این که زود گذر خواهد بود.